

Accord
entre
le Gouvernement du Royaume de Thaïlande
et
le Gouvernement de la République française
dans le domaine de la coopération éducative et de la recherche

Le Gouvernement du Royaume de Thaïlande et le Gouvernement de la République française, Ci-après dénommés singulièrement « la Partie » ou collectivement « les Parties »

Considérant l'Accord en matière d'enseignement supérieur et de recherche entre le Gouvernement du Royaume de Thaïlande et le Gouvernement de la République française signé le 23 avril 1999 à Paris;

Considérant le plan d'action conjoint signé par le Gouvernement du Royaume de Thaïlande et le Gouvernement de la République française à Paris, le 21 juin 2010;

Convaincus que le renforcement de la coopération bilatérale en matière d'éducation, de science et technologie et de recherche contribue au développement national et à l'amélioration de la compétitivité de chacune des Parties;

Désireux de renforcer et de développer les intérêts mutuels entre les Parties pour promouvoir et élargir la coopération bilatérale dans le domaine de l'éducation et de la recherche;

Sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE 1er
OBJECTIFS GENERAUX

Le présent Accord définit un cadre pour le développement de la coopération bilatérale dans les domaines de l'éducation et de la recherche entre les Parties, sur la base du partenariat et dans l'optique d'un bénéfice mutuel.

Les Parties encouragent et soutiennent la coopération entre les agences gouvernementales, les établissements d'enseignement et les organismes de recherche.

Les Parties peuvent élargir leurs activités de coopération bilatérale à une coopération régionale avec les pays de l'ASEAN et les pays voisins.

Les activités de coopération entreprises dans le cadre du présent accord sont soumises aux lois et à la réglementation en vigueur dans chacune des parties.

ARTICLE 2 TYPES DE COOPERATION

La coopération peut prendre les formes suivantes :

- a. Un dialogue de haut niveau et des échanges de professeurs et de spécialistes de l'éducation pour partager les expériences dans le développement de l'éducation, de l'innovation et de la recherche en sciences fondamentales, en sciences et technologies, en sciences sociales et humaines, dans les deux pays ;
- b. Des programmes conjoints de recherche menés dans le cadre du Partenariat Hubert Curien franco-thaïlandais;
- c. Des collaborations en matière de recherche, d'innovation et de publications conjointes associant les organisations de recherche et les centres d'excellence en Thaïlande ;
- d. La promotion de la mobilité étudiante et les échanges de diplômés dans le cadre du programme de bourses Franco-Thaï ;
- e. Des échanges de jeunes chercheurs ;
- f. Le développement des réseaux internationaux de recherche entre la France et la Thaïlande ;
- g. L'organisation conjointe de séminaires de formations techniques, de conférences et séminaires scientifiques ;
- h. La facilitation des partenariats institutionnels entre les établissements d'éducation et de recherche dans les deux pays, en particulier pour la promotion des programmes conjoints aux niveaux doctoral et postdoctoral ainsi que des formations techniques et professionnelles ;
- i. L'encouragement et le soutien de l'apprentissage de la langue française en Thaïlande ;
- j. L'encouragement et le soutien des échanges de professeurs et d'experts dans le secteur de la technologie et de la formation professionnelle, y compris supérieure ;
- k. Toute autre forme de coopération bilatérale définie d'un commun accord.

ARTICLE 3 FINANCEMENT

De façon générale, les coûts respectifs des collaborations entreprises dans le cadre du présent Accord seront financés par chaque Partie. Cependant, les Parties peuvent déterminer, ensemble des modalités alternatives pour le financement de coopérations particulières.

Toutes les activités de coopération entreprises dans le cadre du présent Accord sont soumises à la disponibilité des crédits attribués annuellement aux administrations concernées pour leur fonctionnement courant.

ARTICLE 4

PARTICIPATION D'INSTITUTIONS TIERCES

Chaque Partie peut proposer, avec l'accord de l'autre partie, la participation d'autres organisations tierces, actives dans les domaines de l'éducation et de la recherche, pour le bon fonctionnement des programmes et dans les activités de coopération entreprises dans le cadre du présent Accord. Chaque Partie s'assure que la ou les organisations tierces agissent en accord avec les principes et règles énoncés dans le présent Accord.

ARTICLE 5

ADMINISTRATION ET MISE EN ŒUVRE

- a. Pour la mise en œuvre des activités de collaboration initiées dans le cadre du présent Accord, les Parties sont représentées :
  - Pour le Gouvernement de la République Française, par l'Ambassade de France en Thaïlande;
  - Pour le Gouvernement Royal de Thaïlande :
    - o par le Bureau du Secrétariat permanent du ministère de l'Education pour la coordination générale ;
    - o par le Bureau de la Commission pour l'enseignement supérieur (OHEC) pour les activités liées à l'enseignement supérieur et la recherche ;
- b. Les Parties définissent les priorités et procédures pour chaque programme et activité initié dans le cadre du présent Accord (Partenariat de recherche Hubert Curien, programme de bourses, échange de jeunes chercheurs, conférences conjointes, réseaux de recherche internationaux, formation professionnelle et technique, apprentissage du français,...)
- c. Les Parties assument conjointement la mise en œuvre et la coordination des activités de collaboration entreprises dans le cadre du présent Accord.
- d. Les Parties définissent ensemble les domaines de recherche prioritaires dans le cadre du Partenariat Hubert Curien franco-thaï. Les propositions dans le cadre de ce programme doivent être soumises de façon simultanée aux deux Parties. Les propositions sont évaluées séparément par le sous-comité scientifique thaïlandais et français. La sélection finale des projets financés est arrêtée conjointement par les Parties.
- e. Les Parties assument conjointement l'évaluation des programmes et activités entrepris dans le cadre du présent Accord.

- f. Toute activité, programme ou projet initié dans le cadre du précédent accord de coopération se poursuit et entre dans le cadre du présent Accord.

ARTICLE 6 REGLEMENT DES DIFFERENDS

Les différends susceptibles de résulter de l'interprétation et/ou de la mise en œuvre du présent Accord sont réglés à l'amiable par la négociation entre les Parties.

ARTICLE 7 REVISION, AMENDEMENT ET MODIFICATIONS

Chaque Partie peut demander par écrit la révision, la modification ou l'amendement de tout ou partie de cet accord de coopération.

- a. Toute révision, modification ou tout amendement doit être mis par écrit et intégré à l'accord après concertation des deux Parties sur le contenu de ces modifications.
- b. Cette révision, modification ou amendement entre en vigueur à la date décidée conjointement par les deux Parties.
- c. Toute révision, modification ou amendement ne doit pas porter préjudice aux droits et obligations résultant du présent Accord avant et jusqu'à la date d'entrée en vigueur de cette révision, modification ou amendement.

ARTICLE 8 ENTREE EN VIGUEUR

Chaque Partie notifie à l'autre l'accomplissement des procédures constitutionnelles requises pour l'entrée en vigueur du présent Accord. Le présent Accord entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant le jour de réception de la dernière notification.

ARTICLE 9 DUREE ET FIN

- a. Le présent Accord est conclu pour une durée de 5 ans, renouvelable par tacite reconduction pour 5 ans. Chacune des Parties peut le dénoncer à tout moment par notification écrite à l'autre Partie avec un préavis de six mois.

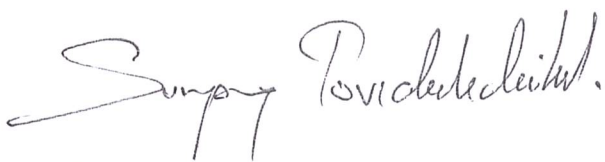
b. Cette dénonciation ne remet pas en cause la validité et la durée des activités, programmes et projets de collaboration engagés dans le cadre du présent Accord.

En foi de quoi les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leur Gouvernement respectif, ont signé cet accord de coopération.

Fait à Paris, le 20 juillet 2012, en double exemplaire en langues thaïe et française, les deux textes faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT DU
ROYAUME DE THAILANDE

POUR LE GOUVERNEMENT DE
LA REPUBLIQUE FRANCAISE

(Surapong TOVICHAKCHAIKUL)
Ministre des Affaires étrangères

(Geneviève FIORASO)
Ministre de l'Enseignement supérieur
et de la Recherche

ความตกลง
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส
ว่าด้วยความร่วมมือทางการศึกษาและการวิจัย

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกแยกกันว่า "ภาคี"
หรือรวมกันว่า "คู่ภาคี"

พิจารณาถึง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส
ว่าด้วยอุดมศึกษาและการวิจัย ลงนามเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ณ กรุงปารีส

พิจารณาถึง แผนปฏิบัติการร่วมลงนามโดยรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ
ฝรั่งเศส ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ กรุงปารีส

เชื่อมั่นว่า การเสริมสร้างความร่วมมือทวิภาคีในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการวิจัย
จะนำไปสู่การพัฒนาของชาติและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคู่ภาคีแต่ละฝ่าย

ปรารถนา ที่จะเสริมสร้างและพัฒนาผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างคู่ภาคี เพื่อส่งเสริมและขยายความ
ร่วมมือทวิภาคีในด้านการศึกษาและการวิจัย

จึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑
วัตถุประสงค์ทั่วไป

ความตกลงฉบับนี้กำหนดกรอบเพื่อการพัฒนาความร่วมมือทวิภาคีในด้านการศึกษาและ
การวิจัยระหว่างคู่ภาคี โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นหุ้นส่วนและเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน
คู่ภาคีจะสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และ
องค์กรการวิจัยต่าง ๆ

คู่มือคืออาจขยายกิจกรรมความร่วมมือทวิภาคีต่าง ๆ ไปสู่ความร่วมมือระดับภูมิภาค กับประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศเพื่อนบ้าน

กิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ที่ดำเนินการภายใต้กรอบของความตกลงฉบับนี้ จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในแต่ละประเทศของคู่มือ

ข้อ ๒

รูปแบบของความร่วมมือ

ความร่วมมืออาจมีรูปแบบ ดังต่อไปนี้

- ก. การหารือระดับสูงและการแลกเปลี่ยนอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาการศึกษา นวัตกรรม และงานวิจัยในด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ระหว่างประเทศทั้งสอง
- ข. โครงการวิจัยร่วมต่าง ๆ ที่ดำเนินการภายใต้กรอบหุ้นส่วนโครงการวิจัยระหว่างไทยและฝรั่งเศสที่เรียกว่า "Franco-Thai Hubert Curien Research Programme"
- ค. ความร่วมมือต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิจัย นวัตกรรม และเอกสารสิ่งพิมพ์ร่วมกัน โดยร่วมมือกับองค์กรการวิจัยและศูนย์เพื่อความเป็นเลิศต่าง ๆ ในประเทศไทย
- ง. การส่งเสริมการเคลื่อนย้ายและแลกเปลี่ยนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษายภายใต้กรอบโครงการทุนการศึกษาระหว่างไทยและฝรั่งเศส (Franco-Thai Scholarship Programme)
- จ. การแลกเปลี่ยนนักวิจัยรุ่นเยาว์
- ฉ. การพัฒนาเครือข่ายการวิจัยระหว่างประเทศระหว่างฝรั่งเศสกับไทย
- ช. การร่วมกันจัดการฝึกอบรมเชิงเทคนิค การประชุมและการสัมมนาเชิงวิชาการ
- ซ. การอำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงกันระหว่างการศึกษาและการวิจัยของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการส่งเสริมโครงการร่วมต่าง ๆ ทั้งในระดับปริญญาเอกและภายหลังปริญญาเอก รวมถึงการอบรมระดับเทคนิคและวิชาชีพ
- ฅ. การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย
- ญ. การสนับสนุนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีและการอบรมวิชาชีพ รวมทั้งระดับอุดมศึกษา
- ฎ. ความร่วมมือทวิภาคีในรูปแบบอื่น ๆ ที่ตกลงร่วมกัน

ข้อ ๓
งบประมาณ

โดยหลักการทั่วไป ภาศึแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับความร่วมมือซึ่งดำเนินการภายใต้กรอบความตกลงฉบับนี้ อย่างไรก็ตาม คุภาศึอาจกำหนดวิธีทางเลือกอื่น ๆ ในการสนับสนุนทางการเงินสำหรับความร่วมมือพิเศษต่าง ๆ

กิจกรรมความร่วมมือทั้งหมดที่ดำเนินการภายใต้กรอบความตกลงฉบับนี้จะอยู่ภายใต้งบประมาณสนับสนุนที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการจัดสรรเป็นรายปี เพื่อการปฏิบัติงานปกติ

ข้อ ๔
การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่สาม

ภาศึแต่ละฝ่ายอาจเสนอให้หน่วยงานที่สามอื่น ๆ ที่ดำเนินงานด้านการศึกษาและการวิจัยเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ภายใต้กรอบความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากภาศึอีกฝ่ายหนึ่ง ภาศึแต่ละฝ่ายจะต้องมั่นใจว่า หน่วยงานที่สามนั้น ๆ จะปฏิบัติตามหลักการและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๕
หน่วยราชการและการดำเนินการ

ก. ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือภายใต้กรอบของความตกลงฉบับนี้ จะถือว่าคุภาศึมีหน่วยงานต่อไปนี้เป็นตัวแทน

- สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
  - โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในส่วนของการประสานงานทั่วไป
  - โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในส่วนของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาและการวิจัย
- สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

ข. คุภาศึจะกำหนดลำดับความสำคัญและขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับแต่ละโครงการและกิจกรรมที่ได้มีการริเริ่มภายใต้กรอบความตกลงฉบับนี้ (หุ้นส่วนการวิจัย "Franco-Thai Hubert Curien Research programme" การศึกษา โครงการแลกเปลี่ยนนักวิจัยรุ่นเยาว์ การประชุมร่วม เครือข่ายการวิจัยระหว่างประเทศ การสอนและการฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา และการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น)

ค. คุภาศึมีความรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการ และในการประสานกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ที่ดำเนินการภายใต้ความตกลงฉบับนี้

ง. คู่ภาคีจะร่วมกันกำหนดการวิจัยที่มีลำดับความสำคัญในกรอบของโครงการหุ้นส่วนการวิจัย ที่มีชื่อว่า "Franco-Thai Hubert Curien Research programme" ข้อเสนอต่าง ๆ จะถูกนำเสนอต่อ คู่ภาคีทั้งสองฝ่ายพร้อมกัน โดยคณะกรรมการวิทยาศาสตร์ไทย - ฝรั่งเศส จะแยกพิจารณาข้อเสนอ โครงการนั้น ๆ การคัดเลือกและตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า โครงการใดจะได้รับงบประมาณจะกระทำร่วมกัน โดยคู่ภาคี

จ. คู่ภาคีจะรับผิดชอบร่วมกันในการประเมินผลโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ ภายใต้อาณัติ

ฉ. กิจกรรม กำหนดการและโครงการทั้งหมด ซึ่งได้ริเริ่มขึ้นในกรอบของความตกลงฉบับนี้ จะ ดำเนินต่อไป และรวมเข้าไว้ในกรอบของความตกลงฉบับนี้

ข้อ ๖

การระงับข้อพิพาท

การระงับข้อพิพาทหรือความเห็นที่แตกต่างที่อาจเกิดขึ้นจากการตีความและ/หรือจาก การดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ จะกระทำโดยการเจรจาฉันมิตรระหว่างคู่ภาคี

ข้อ ๗

การทบทวน การแก้ไขเพิ่มเติมและการปรับเปลี่ยน

ภาคีแต่ละฝ่ายอาจทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรขอให้มีการทบทวน ปรับเปลี่ยน หรือแก้ไข เพิ่มเติม ความตกลงความร่วมมือนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน

ก. การทบทวน ปรับเปลี่ยน หรือแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ จะต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และผนวกอยู่ในความตกลงฉบับนี้ หลังจากที่คู่ภาคีได้ลงความเห็นในเรื่องรายละเอียดของการแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ

ข. การทบทวน ปรับเปลี่ยน หรือแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว จะมีผลใช้บังคับในวันที่คู่ภาคีกำหนด ร่วมกัน

ค. การทบทวน ปรับเปลี่ยน หรือแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ จะไม่กระทบต่อสิทธิและพันธกรณีที่เกิดขึ้นจาก ความตกลงฉบับนี้ก่อนหน้าและจนกระทั่งถึงวันที่การทบทวน ปรับเปลี่ยน หรือแก้ไข เพิ่มเติมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๘
การมีผลใช้บังคับ

ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งภาคีอีกฝ่ายหนึ่งว่าได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดแล้ว เพื่อให้ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันแรกของเดือนที่สองหลังจากวันที่ได้รับการรับแจ้งครั้งสุดท้าย

ข้อ ๙
ระยะเวลาและการสิ้นสุด

ก. ความตกลงฉบับนี้จัดทำขึ้นให้มีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๕ ปี ต่ออายุโดยปริยายอีก ๕ ปี ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถบอกเลิกความตกลงได้ทุกเมื่อ โดยแจ้งภาคีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าหกเดือน

ข. การบอกเลิกความตกลงไม่มีผลกระทบต่อการใช้ผลและระยะเวลาของกิจกรรมกำหนดการ หรือโครงการความร่วมมือที่กำลังดำเนินการอยู่ภายใต้ความตกลงฉบับนี้

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้าย ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของแต่ละฝ่าย ได้ลงนามความตกลงฉบับนี้

ทำเป็นคู่ฉบับ ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ ๒๐ เดือนกรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๑๒ เป็นภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศส ทุกฉบับมีคุณค่าเท่าเทียมกัน

สำหรับรัฐบาลแห่ง

ราชอาณาจักรไทย

(สุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศ

สำหรับรัฐบาลแห่ง

สาธารณรัฐฝรั่งเศส

(ฌ็อง-ฌัก อ็องรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุดมศึกษา

และการวิจัย